

sudjelovanje na drugim znanstvenim skupovima, objavljivanje znanstvenih radova te objavljivanje triju knjiga u elektronskom obliku, u većoj je mjeri uspješno ostvaren. Slijedi vijest o šestoj dodjeli Nagrade Podružnice mladih povjesničarima (386-388) koju donosi Stanko Andrić.

U cjelini *In memoriam* Dinko Župan se osvrće na znanstveni rad i djelovanje prof. dr. Petra Korunića (1939.-2018.) (389-392), dok se Robert Skenderović osvrće na djelovanje franjevske svećenika i profesora Franje Emanuela Hoška (1940.-2019.) (393-397).

Na samom kraju knjige nalaze se prikazi i osvrti (399-422).

I ovaj je broj časopisa *Scrinia Slavonica* svojim radovima obogatio i doprinio boljem razumijevanju povijesti Slavonije, Srijema i Baranje, ali i šire regionalne povijesti, te otvorio prostor za potencijalna daljnja istraživanja. Objavljivanjem temeljnih istraživačkih studija, sintetskih i preglednih radova, manjih cjelina relevantne povijesne građe, radova šire teorijske i metodološke tematike, prijevoda stranih radova, prikaza i osvrti, ovaj se časopis samo potvrdio kao značajan i relevantan.

Monika Bereš

Ekonomska i ekohistorija. Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša, sv. 15, Zagreb 2019., 172 str.

Ovaj novi broj časopisa *Eko-eko* za glavnu temu predlaže *Ekohistoriju rijeke Drave*, stoga je toj posvećeno jedanaest od ukupno dvanaest radova objavljenih u broju. Trojac mađarskih autora, Csille Zatykó, Gyöngyi Kovács i Mártona Rózsása, otvaraju tematski blok s radom *Castles, settlements and environment in the Drava valley: case studies from the medieval and ottoman period* (5-22). Zahvaljujući suradnji triju autora, članak je rezultat multidisciplinarnosti arheologa, kartografa i povjesničara koji analiziraju položaj tri kaštela (Berzence, Barcs i Turbék) na razmeđu današnje Mađarske i Hrvatske u razdoblju od srednjeg vijeka do Osmanske okupacije u 17. stoljeću. Razmatraju se njihova arheološka nalazišta – u današnjoj perspektivi, s njihovim ondašnjim prirodnim okruženjem i pripadajućim teritorijem te njihov suodnos s rijekom Dravom. Članak sažima studiju koja je još u trajanju, što objašnjava neujednačenost sakupljenih i iznesenih podataka za svako od promatranih područja. *The transport of timber and charcoal on the upper course of the river Drava/Drau* (23-42) rad je Elisabeth Johann koji obrađuje razvoj prijevoza drvene građe kroz pet stoljeća, od 14. do 18. stoljeća, kroz teritorije Kranjske, Štajerske, Hrvatske i Mađarske. Ovisno o razmatranim podtemama autorica dotiče problem od 9. do 20. stoljeća, nudeći čitaocu relativno sporadične podatke oko pokretanje trgovine drvom sa splavovima duž Drave na području Kranjske. Sljedeći rad s naslovom *Regulacijski radovi u donjem toku Drave kao temelje nesmetanog prometovanja (osvrt na drugu polovicu 19. i početak 20 stoljeća)* (43-54) potpisuju Zlata Živaković-Kerže i Marija Benić Penava. U radu se razrađuje problematiku pretvaranje Drave u plovidbenu rijeku radi modernizacije prometa i gospodarskih prednosti prijevoza drva i poljskih proizvoda, s jedne strane, i poteškoće u ustrajnosti odgovarajućih radova održavanja koji iziskuju prevelike troškove, s druge strane. Time se u konačnici objašnjavaju slabi rezultati. Igor Žibera napisao je članak *Spremembe rabe tal v občinah ob Dravi v Sloveniji v obdobju 2000-2018* (55-65). Pomoću pet tematskih karata i pet strukturnih grafikona, autor prati promjene zemljišta, tj. njihov način iskorištavanja (vodene

površine, travnjaci, vinogradi, njive i sl.), na području općina duž Drave na slovenskoj strani tijekom osamnaest godina. O zaštiti grada Ptuja od mogućeg zagađenja i smetnja prouzročnih blazinom Drave (smrad, izljevi kanalizacije na ulicama, poplave, i sl.) piše Nataša Kolar u radu *Ptuj, urejanje in varovanje mesta od 1800 do 1914* (66-78). Kroz duži period od preko jednog stoljeća autorica prati restauratorske i građevinske radove koje poduzimaju pojedini gradonačelnici Ptuja. Osam fotografija, ondašnje razglednice pojedinih četvrti grada prate razradu temu kao ilustracija. O različitim okolnostima utapanja, što masovnih zbog poplava, što pojedinačnih zbog sudara čamaca, prijelaza rijeke bez plovila, ribolova, pranja rublja, i dr., na temelju matičnih knjiga umrlih, moguće se upoznati kroz rad Nikole Cika *Rijeka Drava kao mjesto smrti u 18. i 19. stoljeću (primjeri iz Đurđevečke graničarske pukoonije)* (79-91). Autor u prilogu radu dodaje i slike naivnih slikara te fotografije. Iako nije moguće napraviti sistematsku analizu, primjećuje se da zimi stradavaju osobe koje su nastojale preći zaledenu rijeku, a ljeti osobe koje su kraj Drave tražili osvježanje. O romanu čija je glavna tema splavni promet na Dravi koji je 1940. pisao Anton Ingolič te o njegovom prijevodu na njemački 1943. piše Mateja Ratej u radu *Nemški prevod romana Antona Ingoliča Na splavih med drugo svetovno vojno* (92-97). Autorica prati poteškoće pri prijevodu i izdavanju antinacističkog slovenskog romana u vrijeme Drugog svjetskog rata. Pravni položaj Drave u sadašnjosti te slučajevi rješavanja međugraničnih riječnih sporova u Južnoj Americi kao usporedni materijal, tema je teksta Ladislava Heke *Položaj Drave u kontekstu međunarodnog prava* (98-117). Ukazuje se na teorijsku stranu, kroz način određivanja granica u međunarodnom pravu, povijesni pregled međunarodnih regulativa i raznih konvencija, te na praktične slučajeve eksploatacije rijeke i rješavanja spora. *Some important aspects of water regulation on the Drava until the 1st world war* (118-124) napisao je Lóránt Bali. Kao treća najvažnija rijeka Ugarske, Drava je doživjela dva glavna razdoblja regulacije svog vodenog sustava: od oslobađanja od turske vlasti do 1867. godine te od 1867. do početka prvog svjetskog rata. Svrha radova je bila povećati poljoprivredne površine, poboljšati protočnost rijeke radi kontroliranja mogućih poplava i pokušaja pretvaranje rijeke u plovnu prometnicu. Mira Kolar-Dimitrijević i Elizabeta Wagner potpisuju rad *Mlinari i vodeničari na području varaždinskog, ludbreškog, koprivničkog i đurđevačkog kotara 1891. godine* (125-138). Autorice navode mlinare aktivne u različitim krajevima koji graniče s Dravom tijekom 1891. godine: 52 u Varaždinu, 67 u Ludbregu, 111 u Koprivnici i 91 u Đurđevcu. Od 321 mlinara, 13 njih su bile žene. Ivica Šute piše o *Regulaciji rijeke Drave u vrijeme banovine Hrvatske (1939.-1941.)* (139-144), što je ujedno posljednji članak posvećen tematskom bloku o Dravi. U radu se opisuju poduzeti tehnički radovi pokrenuti radi uređenja rijeke i njezinog vodotoka, poput utvrđivanja nasipa, izgradnje mostova, i slično.

U skupini izvan tematskog bloka, petero autora Rok Ciglič, Jennifer Deriaz, Matija Zorn, Mateja Ferk i Dénes Loczy potpisuju zajednički međunarodni rad objavljen na hrvatskom – a autori dolaze iz Slovenije, Francuske i Mađarske – tj. *Analiza promjene uporabe zemljišta na primjeru panonskih brda u Sloveniji*. Riječ je o suvremenom radu iz područja zemljopisa oko načina i promjene pri iskorištavanju zemljišta (izgrađene parcele, oranice, šume, obraslo polje, sadnja stabla i vinogradi), katastru, geomorfologiji određenog područja s brojnim kartografskim priložima i grafikonia. Zadnji dio novog broja Eko-eko posvećen je prikazima konferencija vezanih uz povijest okoliša održanih u Talinu i Braziliji i knjiga ekološke tematike (159-172).

Sabine Florence Fabijanec